

Μεθοδικά, απλά & κατανοητά...

Θέμα

Ένα ηλεκτρόνιο βρίσκεται σε κατάσταση όπου υπάρχει ίση πιθανότητα να βρούμε τις τιμές $+\hbar/2$, $-\hbar/2$ σε μια μέτρηση του S_x .

(α) Να προσδιοριστεί η κυματοσυνάρτηση του σπιν.

(β) Να υπολογιστεί η μέση τιμή του $\langle S_y \rangle$ καθώς και το ΔS_y .

* Έστω η κυματοσυνάρτηση του σπιν του ηλεκτρονίου: $\chi = \begin{pmatrix} \alpha \\ b \end{pmatrix}$ (1)

Συνθήκη κανονικοποίησης: $\chi^\dagger \chi = 1 \rightarrow (\alpha^* \ b^*) \begin{pmatrix} \alpha \\ b \end{pmatrix} = 1 \rightarrow$

$$\rightarrow \alpha^* \alpha + b^* b = 1 \rightarrow |\alpha|^2 + |b|^2 = 1 \quad (2)$$

Τα κανονικοποιημένα ιδιοδιανύσματα του τελεστή S_x είναι:

$$\chi_+^{(x)} = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \text{και} \quad \chi_-^{(x)} = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} \quad (3)$$

Συνεπώς η κυματοσυνάρτηση σπιν μπορεί να γραφτεί ως γραμμικός συνδυασμός των ιδιοδιανυμάτων χ_+ , χ_- ως:

$$\chi = C_+ \chi_+^{(x)} + C_- \chi_-^{(x)} \quad (4)$$

όπου $|C_+|^2$ υποδηλώνεται να θραφεί η τιμή $+\frac{\hbar}{2}$ σε μια μέτρηση του S_x και $|C_-|^2$ υποδηλώνεται να θραφεί η τιμή $-\frac{\hbar}{2}$ σε μια μέτρηση του S_x και είναι:

$$C_+ = \chi_+^{(x)\dagger} \chi \stackrel{(1),(3)}{=} \frac{1}{\sqrt{2}} (1 \ 1) \begin{pmatrix} \alpha \\ b \end{pmatrix} \rightarrow C_+ = \frac{1}{\sqrt{2}} (\alpha + b) \quad (5)$$

Μεθοδικά, απλά & κατανοητά...

$$C_- = X_-^\dagger X_- \stackrel{(13)}{=} \frac{1}{\sqrt{2}} (1 \ -1) \begin{pmatrix} a \\ b \end{pmatrix} \rightarrow C_- = \frac{1}{\sqrt{2}} (a-b) \quad (6)$$

Επειδή υπάρχει ίση πιθανότητα να θρούμε εις τιμές $+\frac{\hbar}{2}, -\frac{\hbar}{2}$ σε
 Ηα μέτρηση του S_x ισχύει:

$$|C_+|^2 = |C_-|^2 \stackrel{(56)}{\rightarrow} \frac{1}{2} |a+b|^2 = \frac{1}{2} |a-b|^2 \rightarrow \quad (2)$$

$$\rightarrow a+b = a-b \rightarrow 2b=0 \rightarrow b=0 \quad (7)$$

Ενώ η (2) λόγω της (7) δίνει: $|a|^2=1 \rightarrow a=1$.

Άρα η κυματοσυνάρτηση είναι: $X = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad (8)$

6) Η μέση τιμή του S_y είναι:

$$\begin{aligned} \langle S_y \rangle &= X^\dagger S_y X = X^\dagger \frac{\hbar}{2} \sigma_y X \stackrel{(8)}{=} \frac{\hbar}{2} (1 \ 0) \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \\ &= \frac{\hbar}{2} (1 \ 0) \begin{pmatrix} 0 \\ i \end{pmatrix} = \frac{\hbar}{2} [0+0] \rightarrow \langle S_y \rangle = 0 \quad (9) \end{aligned}$$

Μεθοδικά, απλά & κατανοητά...

$$\begin{aligned}
 \text{και } \langle S_y^2 \rangle &= \chi^\dagger S_y^2 \chi = \chi^\dagger S_y S_y \chi = \chi^\dagger \frac{\hbar}{2} G_y \frac{\hbar}{2} G_y \chi = \\
 &= \frac{\hbar^2}{4} \chi^\dagger G_y G_y \chi = \frac{\hbar^2}{4} \chi^\dagger \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} \chi = \\
 &= \frac{\hbar^2}{4} \chi^\dagger \begin{pmatrix} -i^2 & 0 \\ 0 & -i^2 \end{pmatrix} \chi = \frac{\hbar^2}{4} \chi^\dagger \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \chi = \frac{\hbar^2}{4} \chi^\dagger \chi \rightarrow \\
 &\quad \text{I: μοναδιαίο πινακας.}
 \end{aligned}$$

$$\rightarrow \langle S_y^2 \rangle = \frac{\hbar^2}{4} \quad (10)$$

$$\text{Αρα: } \Delta S_y = \sqrt{\langle S_y^2 \rangle - \langle S_y \rangle^2} \stackrel{19,10}{=} \sqrt{\frac{\hbar^2}{4} - 0} \rightarrow$$

$$\rightarrow \Delta S_y = \frac{\hbar}{2}$$